

CALCULUS II

@arch-techs

2021

CALCULUS II

by: @arch-techs

1. Vi phân

$$\Delta f(x_0, y_0) = f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) - f(x_0, y_0)$$

$$\Delta f(x_0, y_0) = A \cdot \Delta x + B \cdot \Delta y + \alpha \cdot \Delta x + \beta \cdot \Delta y$$

$$\Rightarrow df(x_0, y_0) = \frac{\partial f}{\partial x} \cdot \Delta x + \frac{\partial f}{\partial y} \cdot \Delta y$$

Xét sự khả vi của hàm số $f(x, y)$:

$$\Delta f(x_0, y_0) = df(x_0, y_0) + \varepsilon(\rho) \cdot \rho$$

Để hàm khả vi:

$$\lim_{\rho \rightarrow 0} \varepsilon(\rho) = \lim_{\rho \rightarrow 0} \frac{\Delta f(x_0, y_0) - df(x_0, y_0)}{\rho}$$

$$df(x_0, y_0) = \frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0) + \frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0)$$

Áp dụng tính gần đúng:

$$\Delta f(x_0, y_0) = df(x_0, y_0) + o(\rho)$$

$$\rightarrow \Delta f(x_0, y_0) \approx df(x_0, y_0)$$

$$\rightarrow f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) - f(x_0, y_0) = df(x_0, y_0)$$

2. Vector Gradient

$$\frac{\partial f}{\partial \vec{u}}(x_0, y_0) = \overrightarrow{grad} f(x_0, y_0) \cdot \vec{u}$$

$$\frac{\partial f}{\partial \vec{u}}(x_0, y_0) = \lim_{\Delta x \rightarrow 0, \Delta y \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) - f(x_0, y_0)}{\sqrt{\Delta x^2 + \Delta y^2}}$$

$$= \frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0) \cos \alpha + \frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0) \sin \alpha$$

$$\vec{u} = (\cos \alpha, \sin \alpha)$$

Ta có:

$$\nabla f(x_0, y_0) = f'_x(x_0, y_0) \cdot \vec{i} + f'_y(x_0, y_0) \cdot \vec{j}$$

$$\overrightarrow{grad} f(x_0, y_0) = (f'_x(x_0, y_0), f'_y(x_0, y_0))$$

$$\rightarrow \frac{\partial f}{\partial \vec{u}}(x_0, y_0) = \nabla f(x_0, y_0) \cdot \vec{u}$$

$$= |\nabla f(x_0, y_0)| \cdot |\vec{u}| \cdot \cos \alpha \quad : |\vec{u}| = 1$$

3. Khai triển Taylor

4. Cực trị tự do

- $f(x, y)$ đạt cực đại tương đối tại $M_0(x_0, y_0)$:

$$f(x, y) = f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) - f(x_0, y_0) \leq 0 \quad \forall (\Delta x, \Delta y) \rightarrow (0, 0)$$

- $f(x, y)$ đạt cực tiểu tương đối tại $M_0(x_0, y_0)$:

$$f(x, y) = f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) - f(x_0, y_0) \geq 0 \quad \forall (\Delta x, \Delta y) \rightarrow (0, 0)$$

- M_0 là điểm tới hạn :

$$\frac{\partial f}{\partial x}(M_0) = \frac{\partial f}{\partial y}(M_0) = 0$$

hoặc một trong hai không tồn tại.

- Điều kiện cần : Nếu hàm số có cực trị tại M_0 thì M_0 là điểm tới hạn.
- Điều kiện đủ : Ta có điểm M_0 là điểm tới hạn của hàm số.

Để M_0 là điểm cực trị của hàm số:

Ta xét:

$$A = f''_{xx}(x_0, y_0)$$

$$B = f''_{xy}(x_0, y_0)$$

$$C = f''_{yy}(x_0, y_0)$$

Để M_0 là điểm cực trị của hàm số:

$$AC - B^2 > 0$$

Nếu $A > 0$ hoặc $C > 0 \Rightarrow$ cực tiểu địa phương.

Nếu $A < 0$ hoặc $C < 0 \Rightarrow$ cực đại địa phương.

Nếu $AC - B^2 < 0 \Rightarrow$ không phải cực trị.

Nếu $AC - B^2 = 0 \Rightarrow$ cũng có thể là có, cũng có thể là không.

5. Cực trị có điều kiện

- Nhân tử Lagrange.

Xét tìm cực trị hàm số $f(x, y)$ với điều kiện $\varphi(x, y) = 0$

$$L(x, y, \lambda) = f(x, y) + \lambda \cdot \varphi(x, y)$$

Ta có các điểm dừng:

$$\begin{array}{ll} L'_x = 0 & f'_x(x, y) + \lambda \cdot \varphi'_x(x, y) = 0 \\ L'_y = 0 & f'_y(x, y) + \lambda \cdot \varphi'_y(x, y) = 0 \\ L'_\lambda = 0 & \varphi(x, y) = 0 \end{array}$$

$$\Rightarrow \lambda, x_0, y_0$$

$$\Rightarrow M(x_0, y_0)$$

Dựa vào dấu của $d^2L(M_0)$ ta biết được $M_0(x_0, y_0)$ có phải là điểm cực trị hay không.

$$d^2L(M_0) = L''_{xx}(M_0)dx^2 + 2L''_{xy}(M_0)dxdy + L''_{yy}(M_0)dy^2$$

Chú ý:

$$d\varphi(M_0) = \varphi'_x(M_0)dx + \varphi'_y(M_0)dy$$

$$\Rightarrow dy = -\frac{\varphi'_x(M_0)dx}{\varphi'_y(M_0)}$$

Nếu $d^2L(M_0) > 0 \Rightarrow$ cực tiểu.

Nếu $d^2L(M_0) < 0 \Rightarrow$ cực đại.

Nếu không xác định thì không phải cực trị.

6. Tích phân bội 2